

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 668

гр. Варна, 12.10.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в закрито заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ванухи Б. Аракелян

Членове: Анета Н. Братанова
Магдалена Кр. Недева

като разгледа докладваното от Анета Н. Братанова Въззивно частно търговско дело № 20223001000572 по описа за 2022 година

Производството е с правно основание чл.274 и следв. ГПК вр. чл.729, ал.3 ТЗ и е образувано по частна жалба на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище гр.София против определение № 260054/28.06.2022 год., постановено по т.д.№145/2013 г., по описа на ОС – Силистра, с което съдът по несъстоятелността е оставил без уважение подаденото възражение от НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище гр.София срещу частичната сметка за разпределение на налични суми в масата на несъстоятелността на ЕТ „Ангел Димитров – Гранит“ – в несъстоятелност.

В жалбата се излага, че предмет на разпределението е сума, получена от продажбата на недвижим имот, по отношение на който е била учредена договорна ипотека с ипотекарен кредитор „СИТИ ТРАНСПОРТ“ ЕООД /правоприемник на „ПроКредит Банк България“ ЕАД/, чиито вземания са приети в производството по несъстоятелност с поредност на удовлетворяване по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ. Твърди се, че договорната ипотека не е подновена в предвидения 10-годишен срок съгласно нормата на чл.172, ал.1 ЗЗД, а е вписана изрично наново след изтичането му, поради което банката не следва да се ползва от правото на предпочитателно удовлетворяване по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ. В тази насока се навеждат доводи, че ипотеката е загубила своята противопоставимост спрямо третите лица, каквито в случая са кредиторите в несъстоятелността. Предприетото ново вписване не произвежда правно действие по арг. от чл. 646, ал.1, т.2 ТЗ. Разпоредбата на чл. 618 ТЗ не освобождава кредитора в универсалното принудително изпълнение от задължението да предприеме действия за защита на обезпеченията, респ. привилегиите. При изготвяне на сметката за разпределение синдикът следва да съобрази всички новонастъпили след стабилизиране на определението за одобряване на списъка факти, вкл. промените в реда, привилегиите и обезпеченията на кредиторите.

Жалбата е депозирана в срок и изхожда от надлежна страна. Същата е администрирана

в съответствие с нарочно предвидения в чл.729, ал.2 ТЗ процесуален ред. Постъпилата жалба е обявена в търговския регистър, с което е спазен специалният ред за администрирането, като в срока чл.276, ал.1 ГПК, не е постъпил отговор на жалбата от кредитори.

За да се произнесе по спора, съдът съобрази следното:

Основният спорен въпрос пред настоящата инстанция е дали изтичането на предвидения в чл.172, ал.1 ЗЗД 10-годишен срок на действие на вписването на ипотека върху актив от масата на несъстоятелността, служещ като обезпечение на прието от синдика и одобрено от съда вземане, е новонастъпил факт, който води до отпадане на привилегиата на ипотекарния кредитор по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ.

При изготвяне на сметката за разпределение и при проверката за нейната законосъобразност синдикът, респективно съдът следва да съобразят списъка на приетите вземания, в който вземането е включено със своето основание, размер, обезпечение и ред на удовлетворяване. Кредитор с вземания от първи ред (чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ), може да бъде включен в сметката само ако сумите, които се разпределят са получени от продажбата на обезпеченото в негова полза имущество. Извършването на промени в този списък, включително и само по отношение на установената привилегия за удовлетворяване на вземането, се осъществява по предвидения за това ред чрез възражение от кредитор и/или длъжника в производството по чл.692, ал.2 и ал.3 ТЗ пред съда по несъстоятелността и чрез предявяване на установителен иск по чл.694 ТЗ. Съдебната практика приема, че обезпеченията и привилегиите могат да бъдат и самостоятелен предмет на възражението по чл.690, ал.1 ТЗ, както и на иска по чл.694 ТЗ включително в хипотеза, когато не се оспорва съществуването на вземането, а само неговото обезпечение/привилегия. В случая вземането на кредитора „СИТИ ТРАНСПОРТ“ ЕООД /правоприемник на „ПроКредит Банк България“ ЕАД/ е прието като обезпечено с договорна ипотека, като това обстоятелство не е оспорено. Подлежащите на разпределение суми са от продажбата на ипотекирания имот.

Според задължителната съдебна практика на касационната инстанция /ТР № 3/2018 г. на ОСГТК на ВКС/ заличаването на ипотека има погасителен ефект само в хипотезата на чл.179, ал.1 ЗЗД, но не и в хипотезата на чл. 172, ал.1 ЗЗД. В последния случай, какъвто е и настоящият, се извършва заличаване по реда на чл.22 от Правилника за вписванията, с цел оповестяване, че ипотека вече няма правно действие, което обаче означава, че нейният фактически състав е непълен, а не че обезпеченото парично вземане вече не съществува. Кредиторът не може да бъде лишен от своето обезпечение само защото е пропуснал срока да поднови ипотека в 10-годишния срок по чл.172, ал.1 ЗЗД и тя е била заличена. Той ще търпи неблагоприятните последици от своето бездействие, но законът не го лишава от правото да впише отново същата ипотека. Санкцията, която следва да търпи е, че ипотека ще има ред от новото вписване и ще бъде непротивопоставима както на другите кредитори, вписали преди това ипотеки върху същия имот, така и на новите собственици, придобили имота преди новото вписване на ипотека.

В случая обаче, преди изтичане на предвидения в закона 10-годишен срок на действие

на вписването на ипотеката, обезпеченото вземане на „ПроКредит Банк България“ ЕАД е включено в одобрения от съда списък на приетите вземания с привилегия, което обстоятелство не е оспорено от другите кредитори в несъстоятелността. Ето защо не може да се приеме, че кредиторите на несъстоятелния длъжник са добросъвестни трети лица и ипотекарният кредитор не е противопоставил правата си спрямо тях. Кредиторите на несъстоятелния длъжник са участници в общо производство и са обвързани от акт, установяващ реда за удовлетворяване на привилигирания кредитор. За целите на разпределение на суми от масата списъкът дерогира общия режим на вписванията, чието действие ще се отчита само за реализиране на правата на кредитора извън несъстоятелността.

При съвкупната преценка на гореизложеното съдът намира, че изтичането на срока по чл.172, ал.1 ЗЗД е настъпило след одобряването на списъка и като факт не намира отражение върху признатите вече права на обезпечения кредитор. В този смисъл са и Определение № 751/06.12.2018 год. по ВЧТД № 603/2018 год. на АС – Варна; Определение № 1828 от 5.06.2017 г. на САС по в. т. д. н. № 1604/2017 г. , Определение № 392 от 25.09.2018 г. на ПАС по в. ч. т. д. № 498/2018 г. и др.

С оглед на гореизложеното, следва да се приеме, че частната жалба на „НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ“, със седалище гр.София е неоснователна и следва да се остави без уважение. С оглед на изложеното, съставът на ВнАС

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба на „НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ“, със седалище гр.София против определение № 260054/28.06.2022 год., постановено по т.д.№145/2013 г., по описа на ОС – Силистра, с което съдът по несъстоятелността е оставил без уважение подаденото възражение от НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище гр.София срещу частичната сметка за разпределение на налични суми в масата на несъстоятелността на ЕТ „Ангел Димитров – Гранит“ – в несъстоятелност.

Настоящия съдебен акт да се впише в книгата по чл.634в от ТЗ.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____